

قوربانيانى رووداوه گشتيه كان

دكتور عابدول لهتيف نهمر

راپورتته كانى ريخراوى تهندروستى جيهانى
ئاشكرايانكردووه رووداوه گشتيه كان بكوژى ژماره (3) ن له
كۆمه لگه نوپكاندا، واته لهداوى نه خۆشه يكانى دل كه بكوژى
ژماره (1) ن و نه خۆشيه كانى شيرپه نجه كه بكوژى ژماره (2)
ن، كه واته نهم رووداوه گشتيه كانه كامانن و چۆن قوربانيانى
نهم رووداوانه رزگار بكهين؟

مه بهست له رووداوه گشتيه كان، رووداوه كانى
هاتوچويه (بۆنمونه بهيه كدا گيشانى ئۆتۆمبيل و هۆيه
جياوازه كانى گواستنه وه، رووداوى ناو كارگه كان (بۆنمونه
سوتان و ژهراو بيوون) و رووداوه كانى ناومال (بۆنمونه
كه وتنه خواره وه له بيناي بهرزه وه يان خنكان به هۆى گازه
جياوازه كانى گهرم كردنه وه)، ههروهها حالته كانى نوقمبوون
له ئاودا و ههوله كانى خۆكوشتن و نهو برينداربوون
و بهر كه وتنانه ي كه به هۆى رووداوه كانى دزييه وه
رووده دن، وهك برينداربوون به چه قۆو فيشهك، ئەمانهش
ده چنه چوار چيوه ي رووداوه گشتيه كانه وه.

به يپى راپورتته كانى ريخراوى ناوبراو، له سه دا
هه شتاي قوربانيانى رووداوه گشتيه كان له ماوه ي چهن
سه عاتى يه كه مى رووداوه كاندا گيان له ده سته ده دن، نه و يش
به هۆى نه بوونى هۆيه كانى فرياكه وتنى خيراوه، له كاتيكدا

بريندارى لەھەناودا و لەوانەشە
كارىگەرييهكە تىكە لەيەك بېت

لەھەردووکیان. لەنیوان شکانى ئىسك و بريندارى و دراوى ھەناودا کۆمەلێك حالەتى دیکو روودەدەن وەك ژھەراویبوون و سوتان و خنکانى ئەوکەسەى کەنقووم دەبیت، ھەموو قوربانیاى رووداوە گشتیەکان تووشى حالەتێك دەبن پى دەوتریت شوک Shock ئەم حالەتە کەنەخۆش لەکاتى رووداوەکە یان راستەوخۆ دواى رووداوەکە تووشى دەبیت، بەو دەناسریت کە مرۆف تووشى دابەزینیکی زۆر دەبیت لەپەستانی خوین و ئەمەش دەبیتەھۆى دابەزینی ناستى کارکردنى دل. شکستھێنانى دل لەئەنجامدانى فرمانى خۆى لە حالەتى تووشبوون بە شوک، بەرئەنجامى کۆمەلێكى ئالۆز لە روودانى پشيوپیه لە فرمانەکانى جەستەدا، بۆنمونه روودانى پشيوى لەکۆتەندامى دەمارو جگەرو گورچیلەکان، وىراى روودانى پشيوى لەدەردانى زۆرێك لە ھۆرمۆنەکانى لەش و زۆرێك لەماددە کیمیایىەکانى دیکە.

لەئەنجامى شکستھێنانى دل لەئەنجامدانى فرمانى خۆى (کەلێردا شکستھێنانى کاتیە) ئەو خوینەى کە لەدەلەو بە سەر جەم ئەندامەکانى لەش دەروات و خۆراک و گازى ئۆکسیجى پىووستى بۆرئان، ھەلگرتوو، کەم دەبیتەو، ھەروەھا کەموکۆرى لەچوونى خوین بۆئەندامە جیاوازمەکان بەتایبەتى مېشک و جگەرو گورچیلەکان و کوپرە رژینەکان، بەرپرسى یەکەمە لەدەرنەنجامە کۆتایىەکانى رووداوەکە، بەگوزارشتى دیکە تووشبوون بەشوک بە ھۆى کارساتەکەو نەك رووداوەکە خۆى دەبیتەھۆى یان بەرپرسە لەدیاریکردنى دەرنەنجامى کۆتایى: ژيان یان مردن.

لەبەرئەوھى ھەندیک لەئەندامەکانى جەستەبەرگەى کەمى یان پچرانی خوین رویشتن بۆى، ناگرن، ئەوا بەخیرایى دەمرن، فاکتەرى یەکلاییکەرەو لەسەر جەم ئەم حالەتانەدا بریتىیە لە "رەگەزى کات"، چونکە بۆنمونه مېشک زیاتر لەسى دەقیقە ناتوانیت بەرگەى نەچوونى خوین یان نەبوونى خوین یان پچرانی خوین بگریت، لەکاتێکدا جگەر ماویەکی زیاتر دەتوانیت دان بەخۆیدا بگریت و نزیکەى نیو سەعات دەخایەنیت کوپرە رژینەکانیش کەدەکەونە سەر گورچیلەو بۆ ژيان پىووستن تەنیا ماوی بېست دەقیقە بەرگەى نەچوونى

لەسەدا چلیان لەدواى چارەسەرکردنىش دووچارى کەمئەندامى بوون بەشيوپیهکی ھەمیشەى.

بايەخى راپۆرتەکەى ریکخراوى تەندروستى جیھانى لەو کۆبۆتەووە کەسەرنجمان رادەکیشیت بۆ کەموکۆرتى خزمەتگوزارییە پزىشکىیەکان، لەکاتێکدا بواری پزىشکى بواریکی ھەستیارە، بەلام سالانە رۆحى ھەزارەھا کەس دەچنیتەو. دامەزرەو تەندروستىەکان لەکاتێکدا بەھۆیە کلاسیکیەکانى چارەسەرکردن و ھۆیەکانى پشکین و دەستنىشانکردنى نەخۆشییەکان بە شيوازیکی نوێ، بەلام بايەخدانى بەپشکەوتن و پەرەپیدانى ھۆیە پزىشکىیە نوپىەکانى فریگوزارى فەرماؤشکردوو، ھەرچەندە لەزۆریە نەخۆشخانەکانى دونیادا یەکەکانى فریاکەوتن ھەبە، بەلام ئەم یەکانە تانیستا لەبەردەم چارەسەرکردنى قوربانیاى رووداوە گشتیەکان و پشکەشکردنى یارمەتى راستەوخۆ، شکستیان ھیناوە.

ئەوھى شایانى باسە تەنیا ناوئەندى چارەسەرکردنى راستەوخۆو کتوپرى رووداوە گشتیەکان بەوشيوازەى کەپىووستە لەشارى مېرلاند لەویلاپەتى بالتیمورى ئەمەریکی دامەزرەو، ئەویش لەرێگەى دەستەبەك لە پزىشکە ئەمەریکیەکانەوھەکارى بۆکرا، لەم ناوئەندەدا کۆمەلێك ھۆیەکانى چارەسەرکردن بەشيوپیهکی پشکەوتوو ئەنجامدەدریت کە پزىشکە نەشتەرکارەکانى ناوئەندەکە خۆیان داھینەرى ئەو ھۆیانە بوون.

تەمەنى قوربانیاى رووداوە گشتیەکان لەنیوان ھەردوو جەمسەرى تەمەندایە، بەلام ژمارەى گەورەى قوربانیاى لەو کەسانەدایە کەتەمەنیاى لەنیوان 16 بۆ 25 سالیادیە، بەشيوپیهکی گشتى رووداوە گشتیەکان بەبکوژى ژمارە (1) دادەنریت بۆئەوکەسانەى تەمەنیاى لەنیوان یەك سال بۆ سیوونۆسالیادیە، لەدواى ئەم تەمەنەووە ریزەکان وردە وردە دادەبەزەن بۆئەوھى رێگەبەدەن بەبکوژەکانى دیکەى مرۆف کارى خۆیان بکەن وەك نەخۆشیەکانى دل و شیرپەنجە.

لەکاتى روودانى کارساتیەکان، جوړیک لەکارىگەرى یان بەرگەوتن و بریندارى لەسەر جەستەى ئەوقوربانىیە بەجیدەمینیت کەدووچارى رووداوەکە بوو، بۆنمونه شکانى ئىسك کە لەزۆریەى رووداوەکاندا روودەدات، یان دران و

زانستى سەردەم 34

دەكرېت، ئەمە تەنیا ھەلپۆستە لەژيانى ھەر مرۇقچىكا كەھەر دەقىقەيەكى ئەم ماوەیە لەھەموو زېرى دۇنيا بەنرخترە. لەبوارى كارى پزىشكىدا بەقوربانىانى رووداوە گشتىيەكان بەشيوەيەكى گشتى دەلېن تراوماى شۆك Shock Trouma كەناماژمىە بۆھەردوو ئەو حالەتەى نەخۆش تووشى دەبېت، واتە شۆكى رووداوەكەو برىندارى و بەركەوتنەكانى بەھۆى رووداوەكەو تووشى جەستەى بوو، ھەندىكجارىش تەنیا وشەى شۆك بۆ وەسفى حالەتى قوربانىانى رووداوە گشتىيەكان بەكاردېت، ئەوكەسانەى تووشى شۆكى رووداوە گشتىيەكان دەبن لەلىستى رووداوەكانى "نەخۆشخانەى فزىكەوتن" دا پەلى يەكەم داگىردەكەن و زياتر (6%) ى دارايى و ئەرك و ھىلاكى كارمەندو پزىشكان بۆئەم قوربانىانە دەخريتەكار.

رووداوەكان چۆن روودەدەن؟

ئەگەر باسى رووداويكى ھاتوچۆ لەرىگەيەكى گشتىدا بکەين، بەنمونە دەبىنين بەشيوەيەكى نزيك بەم گىرانەووەيە

خويىن دەگرن و دواى ئەو ماوەيە دەمرن.

بەلام بۆخۆشبەختى ھاتوچۆكردى خويىن لەزۆربەى رووداوەكاندا بەپيى جۆرى بەركەوتنەكە بەردەوام دەبېت و ناچرېت و خويىن بۆ ئەندامەكانى جەستە دەروات، بەلام ئەو خويىنە كەمەى كەدەچېت بۆ ئەندامەكان، بەتايبەتى بۆ ئەو ئەندامەنەى ئاماژەمان پېدا، ئەگەر ماوەيان كاتى ئەو كەم رۇيشتەى خويىن دريژەى كېشا ئەو جەتمەن ئەو ئەندامەنە دەمرن. ليروە گرنگترين ھەنگاوەكانى چارەسەرکردن، زامنكردى گەيشتنى خويىنە بەبىرى سروشتى بۆسەر جەم ئەندامەكانى جەستە بەتايبەتى "ئەندامە زىندەيەكان" وەك مېشك و جگەر و ئەوانى ديكە لەخيراترين ماویدا.

بەگوزارشتيكي ديكە لەكاتى چارەسەرکردنى قوربانىانى رووداوە گشتىيەكاندا واپويست دەكات ھەنگاوى يەكەم فرمانى دل راست بکەنەو دەل لەشكستەينانى فرمانى رزگار بکەن و وابكەن بەشيوەيەكى سروشتى كاربكات و خويىن دابەش بكات، ئەم كارە پويوستە لەھەمان ئەوكاتەدا ئەنجام بەريت كە چارەسەرى شوپنەبەركەوتوو يان برىندارەكە

كارەساتەكە روودەدات:

لەكاتی روودانی كارەساتەكەدا، خەلك لەكەسى بریندار كۆدەبنەووە یان بۆئەووی یارمەتی قورباپنەكە بەدەن یان بۆئەووی بزانی چى روویداو، یەكێك لەوكەسانە خیرا پەيوەندى بەناوەندى فریاكەوتنەووە یان فەرمانگەى پۇلیس یان ھەردووکیان، دەكات.

لەباشترین حالەتەکاندا ھاتنى ئۆتۆمبیلی فریاكەوتن چارەكە سەعاتیك دەخایەنیت تادەگاتە شوینی رووداو، کە، چەند دەقیقەپەیکى دیکەى بەنرخ لەژیانی ئەو قورباپنە تێدەپەرپیت تادەخریتە ناو ئۆتۆمبیلی فریاكەوتنەووە رووانەى نزیکتەینەخۆشخانەدەکریت.

لەکاتی گەیشتنى قوربانى یان بریندار بۆبەشى فریاكەوتنى نەشتەرگەرى لەو نەخۆشخانەپە، پەرستىارى بەشەكە یان پزىشكى یاریدەدەر (ئەگەر قوربانى بەختى ھەبیت!) پێشوازی لیدەكات، چەند دەقیقەپەیکى دیکەى بەنرخ تێدەپەرپیت بەھوى پرسىارکردن لەبریندارەكە ئەگەر لەھوش خۆى نەجووبیت یان پرسىارکردن لەكەسوكارى یان ئەو كەسانەى ھاتوون لەگەلیدا، نامانجیش لەم كارە زانینى چۆنیتى روودانى كارەساتەكەو كاتی روودانیەتى، (ئەمانە وپراى گرتەبەرى رېوشوینەپاساییەكان كەناسایی لەم كاتانەدا دەگریتەبەر).

لەدواى كۆتایی ھاتنى دیمەنى یەكەمى فریاكەوتن كەبەندە بەئەنجامدانى رېوشوینە پېویستەكانەو، ئینجا پزىشك داواى ئەنجامدانى كۆمەلێك پشكنینى تاقیگەى دەكات وەك وینەگرتن بەتیشكى سینى، بۆدیاریکردنى شوینی بەركەوتن و سروشتى بەركەوتن و بریندارییەكە، ئەگەر بەركەوتنەكە لەجۆرى مەترسیداربوو ئەوا پېویستە نەشتەرگەرى گەورە بۆ بریندارەكە بكریت و لەم كاتەدا پزىشكى یاردەدەر دەست دەكات بەئاگادارکردنى پزىشكە پسپۆرەكانى نەشتەرگەرى وەك نەشتەرگەرى ئیسك و دەمارو لوولەكانى خوین.

لەبەرئەووی زۆربەى پزىشكە پسپۆرەكان لەنەخۆشخانەن یان بەبەردەوامى نامیننەووە لەبەرئەووش كەزۆربەى رووداوەكان لەكاتی شەوو روژانى پشوو روودەدەن، ئەوا – لەباشترین حالەتدا – نیوكاتژمیری دیکە تێدەپەرپیت پێش ئەووی پزىشكى پسپۆر نامادە بییت.

كاتى تىپەپوو لە ساتى روودانى

كارەساتەكەووە بۆ ساتى چارەسەرکردنى

راستەقینە كە دەبیت پزىشكى پسپۆر نامادە بییت، لە سەعاتیك تێدەپەرپیت وەك باشترین خەملاندن، لەبەر ئەووە ھىچ جیگەى سەرسورمان نییە كاتىك كەسى قوربانى پێش ئەووی چارەسەرى راستەقینەو پېویستى بۆ بكریت گیانى لەدەست دەدات.

بەلام ئەگەر نەخۆش بەختى ھەبوو لەچنگى مردن رزگارى بوو، ئەوا كاریگەرپەكانى ئەو شۆكەى پێشتر باسمان كرد دەبیتە ھوى دروستکردنى كەم ئەندامییەكى ھەمیشەى لە جەستەیدا.

ئەم وینە تراژیدیە لە ھەموو ولاتانى دونیادا روودەدات بە بى جیاوازی! لە ولاتە یەكگرتووەكانى ئەمەریكا وەك پێشكەوتووترین و ئاوەدانترین ولاتى جیھان سالانە نزیكەى ھەشتا ملیۆن كارەسات روودەدات و لەنیۆ ئەم ژمارەپەدا نیو ملیۆنیان پېویستى بە نەشتەرگەرى بە پەلە ھەبە، بەلام دامەزرادە پزىشكیە ئەمەریكەكان لەگەل پێشكەوتنیا ناسكست لە پێشكەشکردنى یارمەتى پزىشكى بە پەلەو راستەخۆ بە قوربانى ئەو كارەساتانە، بەھوى ئەمەشەووە سالانە نزیكەى سەد ھەزار كەس گیانیان لەدەست دەدەن لەو نیو ملیۆنەى باسمان كرد، ئەو ژمارەپەش كە دەمینیتەووە لەو نیو ملیۆنە بەھوى تووشبوونیان بە كەمئەندامییەكى جەستەى ھەمیشەپەووە بە درێژیى ژيانیان ئازار دەچێژن.

ئەم وینە تراژیدیە كاریكردە سەر یەكێك لە بەناوبانگترین پزىشكە نەشتەركارەكانى دل لەئەمريكا كە ناوى د. ئادامز كاولى Adams Cowley یە ئەم پزىشكە لەمەیدانى جەنگداو لەھەریەكە لە فیتنام و كۆریا كاریكردوووە شارەزاییەكى زۆرى لەفریاكەوتنى حالەتە كتوپرەكاندا ھەبە، د. كاولى بەھوى شارەزایی زۆرى لەم بواردە بۆى دەرکەوت رەگەزى (كات) فاكتەرى یەكلاپەكەرەووەپە لەچارەسەرکردنى قوربانىانی رووداوو كارەساتەكان.

د. كاولى لەگەل كۆمەلێك لە پزىشكى پسپۆرى نەشتەرگەرىدا ھەولیاندا بۆ كردنەووی سەنتەریك لە ناستىكى بەرزى پسپۆرىدا لەپیناوى چارەسەرکردنى حالەتە كتوپرەكانى كارەساتەكاندا، لەسەر ئەركى خۆى و ھەندىك

وفریاکەوتنەداین.

لەبەرئەووی پەنسیی کارکردن لەو پەیمانگە یە خێرای و بەفەرژنەدانی کاتە، ئەو سەر جەم پشکنینی تاقیگەیی بۆ بریندارە کە لەچەند دەقیقە یەکی کەمدا ئەنجام دەدری، لەیە کاتدا شەش بۆری جیاواز بەناو خۆینەنەرەکاندا دەبریت بۆ وەرگرتنی نمونە ی خۆین و شیکردنەو هیان هەریە کەو بۆ مەبەستێک و هەندیکیشیان بۆئەو هیە دەرزی پێویست لەنەخۆش بدریت بۆ راستکردنەو هی کارێگەری شۆکە کە، کۆمپیوتەر ئەنجامی پشکنینەکان دەخوینێتەو هی شییان دەکاتەو هی پاشان دەیخاتە سەر شاشە ی تەلەفزیۆنە کە لە ناو هۆلی نەشتەرگەریدا.

لەگەڵ دەرچوونی ئەنجامی پشکنینە جیاوازانەکان

یارمەتی رەمزی حکومەت ئەو سەنتەرە

بەناوی "پەیمانگە ی میریلاند بۆ خزمەتگوزارییە کتو پەرەکان" دامەزرا، بری دارایی پێویست بۆ بەرپو بەردنی کارمەکان لەم سەنتەرەدا سالانە دەگاتە بیست و حەوت ملیۆن دۆلار و رۆژانە بەدریژایی (24) سەعات و لە هەموو رۆژەکانی سال تیمی پسیۆر لە پزیشکی پسیۆر و کارمەندانی پێویست کاری تیا دا دەکەن.

شیوازیکی دەگەن لە چارەسەرکردندا:

بەپێی ئەو گوزارشتە نوێیانە ی پەیمانگای ناوبراو هی ناویە تە بواری فریاکەوتنی کتو پەرەو، شۆک واتە لەکارو مەستانی کاتی و بەرەو پیر چوونی مردن، لەم سۆنگە یەو هی شیوازی کارکردن لە پەیمانگە ی میریلاند لەو یۆ دەست پێدەکات

(تەنیا لە ماوی چەند دەقیقە یەکی کەمدا)، نەخۆش بۆ هۆلی نەشتەرگەری براوو پینچ نەشتەرکاری پسیۆری خاوەن شارەزایی درێژخایەن لە چارەسەرکردنی حالەتە کتو پەرەکانی کارمەساتەکاندا، پشیوازی لێدەکەن، لەگەڵ ئەم پزیشکە پسیۆرانەدا

پزیشکی بەنج و هەشت پەرستیار

ئامادە ی فریاکەوتنی ژبانی ئەو بریندارەن.

بە پێچەوانە ی ئەو ریسای پزیشکییە باوو کلاسیکیە کە دەلێت: (چاومرێ بکەو چاودیاری بکە)، پزیشکە پسیۆرەکانی

نابیت یە ک دەقیقە لەوکاتە بەفەرژبدریت کە دەگەوینە نیوان ژبانی و مردنەو، لەو ساتەدا کە پەیمانگاکە تەلەفۆنی بۆدەکریت بۆ ناگادارکردنەو هیان لەرودانی کارمەساتیک لەهەر شوینیکی ناوشاردا بێت فرۆکە یە ک (کە لەهەر ساتیکدا نامادە ی فرینە) بەرەو شوینی رووداو کە ناراستە دەگریت بۆ گواستنەو هی بریندارە کە بۆ پەیمانگە یان سەنتەرە کە، لەهەمان ئەوکاتەدا کە تەلەفۆن بۆ سەنتەرە کە دەکریت ئیزگە یەکی ناوخی ی لەناوسەنتەرە کە هەوالی گەیشتنی برینداریک پەخش دەکات بۆئەو هی تیمی پسیۆر و پێویست لەو پەری ئامادەباشی کارکردن

سادهترین شیواز هەرەس پێهینانی ئەو یاساو
رێسایانە نییە؟

لەو دەدەچی پزیشکەکانی ئەم پەیمانگە بەناگابن
لە چۆنییەتی هەرەس پێهینانی شیوازی تەقلیدی پزیشکی، هەر
لەسەرەتاوە لەجیاتی ئەوەی کات بکوژن بەپرسپارکردن و
تۆمارکردنی ناوی بریندارەکەووە راستەوخۆ ژمارەیهکی دەدەنی
و پاشان پڕۆسەی تەقلیدی پرسپارکردن لەچۆنییەتی روودان و
ئەوزانیاریانیانە کەبایەخی یاساییان هەیه دەکەوێتە کۆتاییەوه،
چونکە ئەو پەیمانگەیه لەسەر ئەم رێسایە دەروات:

یەکەمجار چارەسەر بکە، دوایی پرسپار بکە!

هەر وەها پزیشکەکان بناغە نوێیان بۆ
چارەسەرکردنی حالەتەکانی شۆک و هەموو خالێکی گەورەو
بچووک کە پەيوەندییان بەکارەسات و بریندارییە کەووە هەبێت،
داناو، یەکیک لەم بناغانە یێ دەلێن "پروتۆکۆلی پەیمانگا"
کە گۆرانی رێشەیی سەبارەت بەبنەماکانی چارەسەرکردنی
تەقلیدی لەخۆدەگرێت، بۆنمونە گۆرانیان کردووە لەجۆر و
دۆزی ئەو دەرمانانە لەم حالەتانەدا بۆچارەسەرکردنی
بەرکەوتوو بەکار دەهێنرێن.

بەهەر حال پەیمانگە میریلاند لەبوارێ پزیشکی
فریاکەوتندا بەسەنتەریکی ناوازه دادەنرێت.

تیمی پزیشک و کارمەندانی ئەم پەیمانگایە توانیویانە
رێژەی مردن بەهۆی رووداوێ کەنەوه لەسەدا هەشتاوە بۆ لەسەدا
بیست و دوو کەم بکەنەوه! تۆبلی رۆژیک بی ت قوربانیانی
رووداوێ گشتیەکان لەهەر شوێنیکی دونیادا بن ئەوخزمەتەیان
پێشکەش بکری ت کە لەپەیمانگە میریلاند بۆ رزگارکردنی
مرۆف لە چنگی مردن پێشکەش دەکری ت؟

سۆزان

سەرچاوه:

Alneda.net

پەیمانگە میریلاند تەنیا یەک دەقیقەش بەفەرۆنادەن،
سکی نەخۆش لەقورگییەوه بۆخوار سکی دەکەنەوه! رێگە
تەقلیدی پەپرەوگراو ئەوویە چاوەرێ دەگری ت بزانرێت حالەتی
نەخۆش بەرەوگۆی دەروات و نەخۆش چاوەرێ دەگری ت
تابزانرێت چی بەسەردی ت و ئەم رێگەیهش لەناشکراکردنی
بەرکەوتنەکانی ناووه وەک درانی بەشیک لەهەناو یان
برینداربوونی پەنکریاس یان سیل، شکست دەهێنرێت.

ئەنجامی لیکۆلینەوهویەک لەسەر سەدلاشە ئاشکرای
دەکات، بەرکەوتنەکانی ناووه هۆکاربوون بۆ گیان لەدەستدانی
هەژدە کەس لەو ژمارەیهو هۆیه پێشکەوتوووەکانی پشکنین
و دیاریکردنی شوینی بەرکەوتن نەیان توانیوه دەستنیشانی
بکەن.

بەلام شیوازی کارپێکراو لە پەیمانگە میریلاند
بەشیوویەکی رەها پشت بە هۆیه پێشکەوتوووەکانی پشکنین و
دەستنیشانکردن نابەستێت، بەلکو پشت بەرێسایەکی دەگمەن
دەبەستێت کە دەلێت: هەموو ئەندام و شانەیهکی جەستە
بکەرەوهو تەماشای بکە!

لەپەکیک لە حالەتەکانی فریاکەوتنی کتوپر لە
پەیمانگە ناوبراو، سیل لابرا، برینداربوونی جگەر چارەسەر
کرا، تەلیکی کانزایی خرایه ناو نیسکیکی شکاوی رانەوه، شکانی
نیسکی قاچ کە مکرایهوه و نەشتەرگەری جوانکاری بۆ گۆییەکی
تیکچوو ئەنجامدرا، هەموو ئەم کارو نەشتەرگەرییانە تەنیا
لەماوێ شەش سەعات و نیودا!

لە حالەتێکی دیکەدا گەنجیک چەقۆ لەسەر سنگی
دراوو، برینداربوونی سییەکانی چارەسەرکراو لەفرمانی دلێ
ئەو بریندارە دلنیاووون تەنیا لەماوێ چل دەقیقەدا و ئەمیش
بەپەپرەوکردنی رێسای بیکەرەوهو تەماشای بکە!

پێرۆز نەکردنی رێسا سەرنەکەوتوووەکان:

لەکاتی کدا هەواڵەکانی سەرکەوتنی پەیمانگە
میریلاند بۆ خزمەتگۆزارییە کتوپرەکان، بلاو دەبنەوه، هەندیک
دامەزراوێ پزیشکی ئەمەریکی رەخنە لەپەیمانگە ناوبراو
دەگرن بەوهی کە رێساو یاسا پزیشکییەکان پێشیل دەکەن.

د. ئادامز کاولی دامەزرێنەری پەیمانگە میریلاند
لەو لاملێ ئەو رەخنانەدا، وتی: ئەگەر یاساو رێسا پزیشکییەکان
نەتوانن ژیانی قوربانیانی رووداوێ کە لەمردن رزگار بکەن، ئایا